

érkezett. A román kiküldötteknek az a célja, hogy a monarchia és Románia kereskedelm; forgalmának élénkítése érdekében megbeszéléseket folytassanak.

— **D'Annunzio Londonba utazik.** *Genf*ből jelentik: Mint a párisi lapok értesülnek, Gabriele d'Annunzio legközelebb Londonba utazik, ahol előadásokat fog tartani az olasz háborúról.

— **A szappan árának maximálása.** *Aradról* jelentik: *Hechs* Vilmos aradi gyógyszerész terjedelmes felirattal hívta fel a belügyminiszter figyelmét a szappannak súlypánttal való nagymértékű hamisítására és ennek, valamint a szappan ármaximálásának betartására módozatot javasol. A belügyminiszter *táviratban válaszolt* az ajánlattevőnek és közölte, hogy a javaslatot tárgyalják, mert a kormány behatóan foglalkozik a kérdéssel.

— **Hova lesz a szegedi gyümölcs.** *Nagyváradról* írják: Amíg be nem köszöntött a nyár, a szegény emberek minden bizalma és reménye a nyári gyümölcstermésben volt. Azt hitték, hogy az olcsó gyümölcs enyhíteni fog a hushiányon és megjavítja az ő élelmzésüket is, sőt, dunsztolhatnak egy kis gyümölcsöt és télire is eltehetnek, szükségesebb időkre egy kevés nyári természetadományt. Azonban úgy látszik, hogy a szegény embert még az ág is huzza, mert a gyümölcspiacon ma már egyáltalán alig van gyümölcs. Ami pedig van, férges, rossz és megfizethetetlenül drága. Ennek nem az az oka, mintha Nagyváradon és Bihar megyében nem lett volna az idén jó termés. Hanem az, hogy még a Bihar megyében termett gyümölcsöt is összevásárolják a nagy gyümölcsexportcégek ügynökei és tömegesen külföldre szállítják a zamatos barackokat, almákat, körtéket, ringlótokat és szilvákat. Különben is a nagyváradai piac gyü-

mölcsait nem is a megyei és városi termelők, hanem *Szeged környékének termelői szolgáltatták eddig.* Ezek a termelők szokásos gyümölcszállítványait *már régen nem küldik Nagyváradra.* Ugy látszik, tőlük is a külföldi exportcégek ügynökei veszik meg horribilis áron a gyümölcsöket és küldik azonnal hajón, vasuton a külföldre, ahol magas áron kelnek el a jó magyar gyümölcsök. Így a külföld ügynökei elárastották Bihar megyét és az Érmelléket is, ahol a szőlőtermés egy részét már előre lefoglalták.

— **Szeptember 15-én lép életbe a lisztellátás új rendje.** A lisztellátás új rendje minden valószínűség szerint szeptember 15-én lép életbe. Az átmeneti idő alatt a közönséget a régi rendszer szerint látják el liszttel.

— **A városok kongresszusa.** *Budapestről* jelentik: A városok kongresszusa hétfőn ülést tart a városházán *Bárczy István* dr. polgármester elnöklésével. Az ülés napirendjén a városok gabonaszükségletének magánbeszerzés útján való biztosítása szerepel. A városok kongresszusának határozatát küldöttség fogja a földmívelésügyi-, kereskedelemügyi- és belügyminiszterhez juttatni.

— **Lisztcsempész bünszövetkezet Bács-megyében.** A napokban jelentette a Délmagyarország, hogy Szeged környékéről a városba csempészik a gabonát és jóval a maksimális áron felül adják el. A Haditermés szegedi képviselője az esetről, mint közöltük, följelentést tett a kihágási bíróságnál. Most arról értesülünk, hogy egyes bács megyei községekben: Kulán, Torzsán, Cservenkán, Verbászon, Ókéren, Topolyán és Bácsfeketehegyen hasonló üzelmeknek jöttek a nyomára. A visszaéléseket dr. *Földes Imre*

határrendőrségi fogalmazó, az újvidéki határszéli rendőrfőkapitányság vezetője fedezte föl. A határrendőrségi fogalmazó a vasúti állomásokon levő földadási rovatlapok felülvizsgálása alkalmával súlyos szállítási szabálytalanságokat állapított meg, amelyeket malmosok, ügynökök és hatósági emberek egymással szövetkezve követtek el. A bünszövetkezet fő fészke Kula, ahonnan több száz vagon lisztet csempészték ki katonai fuvarlevelekkel Ausztriába. A torzsai, cservenkai és óverbázi malmok *szinleges* megbízás alapján több ezer métermázsza búzát vásároltak és a maksimális áron felül eladtak és *máshova szállítottak.* A szállítási igazolványokat dr. *Buday Pál* kulai főszolgabíró állította ki, mint maga mondták, minden különösebb ellenőrzés nélkül. Az odiózus ügyben *Szoht Jakab* ügynök, a *Czin* és *Rucin* cég, a *Gutwein* és *Társ* malmos cég, *Szehiczki Lázár* óverbázi gőzmalmos, *Décsei Lipót* szabadkai kereskedő, *Sefcsik Géza* palánkai állomásfőnök, *Szterin Iván* népligeti kereskedő a szereplői. A vád szerint a főbűnös *Sefcsik Géza* állomásfőnök, aki közbenjárt a lisztcsempészésben. Minden vagon liszt után 150—200 korona jutalmat kapott. Állítólag neki van főrésze abban is, hogy a Magyarországon maksimális áron vett lisztet Horvátországba csempészték, ahol *horribilis áron adják el.* Bünrészességgel vádolják *Esztergályi Zoltán* karlócai állomásfőnököt, akit a Máv. igazgatósága állásától *felfüggesztett.* *Sefcsik* és társai bünyében augusztus 22-ére tüzték ki a tárgyalást az újvidéki törvényszéken. A pörben a gyorsított eljárás szerint ötös tanács ítélik. Az újvidéki királyi ügyészség egyébként a hatalmas komplexszumu anyagot három részre választotta szét: Az egyiket az

szekundás, legutolsó nebuló volt; és Kratofil édesdeden elmosolyodott:

— Az én kis Nácim... a vörös Náci... Mondom, valahogy ekkép találkoztak lelki hangoltságban és Náci az öreg professzor kegyes mosolygásából, becéző simogatásából lassacskán teleitta magát fura kevélységgel: lévén már nemcsak arra büszke, hogy a legjobb tanuló, de arra is, hogy testben a leghitványabb társai közt, hogy vézna, hogy a szellő is megárt neki... Ha olykor, torokbaj miatt, be kellett kötnie a nyakát, ezt már tudatosan élvezte; és a fejfájásnak annyiból örült, hogy mások szemeláttára porokat nyelhetett le... Náci akárcsak, ha a középkor szerzetesének lelke szállt volna belé, mélységesen megvetette gyarlando porhüvelyét... Ezért mondtam, már elüljáróban, hogy csak bőr az, emberbőr, a melyet Nácinak hívnak; holott nem is az a Náci, hanem a lélek Náci; a lélek, mely szerény: Diogenes-lakója csupán e disztelen, fonnyadt és a gyöngeségtől gyakran verítékező bőrnek.

Ekkép volt ez, de nem sokáig. Mert Péter-Pál ünnepe után hazajöttek a szegedi diákok és meglátogatták Nácit, odahaza, a Braun Pista. Egyből bukott (latinból), de rajta volt a konviktusi egyenruha. Piros hajtókás, sötétkék zubbony, két sor aranylő rézgombbal; hosszú nadrág, oldalt fekete, piros zsinór végig. És sapka, akárcsak a katonatiszté. Ez még nem volt baj. Ilyet más-kor is látott Náci. Hanem ahogyan ez a Braun Pista beszélt, Dörmögő hangon, mint a férfiak, az apák, a tanárok. Husvétkor még cöhangja volt. Most vastag. Mitől van ez? Alkalmasint attól, mert — nini — a nyaka is megvastagodott. De egyáltalán, az egész fia. Milyen magas! Náci elsétálhat a hóna

alatt. És a válla széles. Amikor elment, Náci utána nézett. Akkor is, amikor már nem láthatta. Lehet, hogy még látta. Képzletben...

Hirtelen ideges lett. És mint ilyenkor, dadogva hadart. Az anyja nem értette meg mindjárt:

— Mit akarsz az ingekkel, kis fiam?

Hogy „kis fiam”-nak szólították, most fájt neki. Határozottan fájt és valami szándékos kiméletlenséggel rivalt reá:

— Mama, én más ingeket akarok. Érti mama, akarok. Ezek az ingek megfojtanak! — kiáltott és a nyakánál széttépte az ingét.

— De hát mit akarsz, kis fiam?

— Mit? hogy mit akarok, mama? Fősvény vagy, apa is fősvény. A régi ingeimben járattok, melyeket nyolc éves koromban kaptam. Ezeknek az ingeknek szűk a nyakuk és megfojtanak! Már tizennégy éves vagyok és ma is olyan vékony a nyakam, mint egy nyolc éves gyereknek! Hát ide nézz mama. Nyak-e ez? Ugy lóg rajta a fejem, mint a körte a szarán! Oh mama...

Zokogásba fultak ezek az idegrohamos szavak és Náci anyja mozdulatlan dermedtségben, mintha fejbevágták volna, szinte el-kábult. Náci az asztalra borulva zokogott. Aztán fölvetette a fejét; kisírt, vörös arcát, melyben a két szem vádlóan izzott. És az anyja, aki eddig a pillanatig elrejtett gyermeke elől minden szót, minden vonatkozást, mely a fiatal lelket zavarja, kiméletlenül és keserves fölháborodással tált ki:

— Talán engem vádolsz, hogy ilyennek születtek? Hát tehetek én róla? Borzalmas kinok közt születtek, te hálátlan! Ha nem tetszem, miért nem választottál más anyát? Kövéret, széles csipővel, duzzadt kebellet?

En, én... én sovány vagyok... ami kevés keblem volt, azt is kiszittad, elhervasztottad, te hálátlan kölyök! Deszkamellű vagyok, meszelőnyél vagyok, öreg vagyok, te miattad...

Náci eleinte értetlenül bámult anyjára. Éles esze azonban pár pillanat alatt benyargalta a vonatkozások hídjait. Eszébe ötlöttek suttogva elejtett szavak; a szakácsné vihogása egyszer, a konyhában; a kocsis kaján arca, amikor undorítóan tréfálkozott vele; káromlások, miknek jelentését eddig nem tudta, de nem is kereste; és most, mindez a kuszaság, miknek a nyitját eddig, ösztönös szemérem folytán soha sem feszegette, — ime, a tulajdon édes anyja szavaiból új megismeréssé világosodik és a fejébe, az agyába beleharsog az émelyítő valóság: „Hát igaz, hát igaz! A szüleim sem kivételek, akiket angyaloknak tartottam! Ők is, még ők is!” Tágranyílt szemmel meredt az anyjára; aztán fölsikoltott, az ágyra dobta magát; vörös fejét a párnák közé furta és onnan hálatszott, mintha a pincéből hangzanék, a fojtott, elesukló zokogás:

— Oh mama... mama!

Az anyja ijedten nézte vergődő fiát, a mint a válla a sirástól rángatózik. Odament hozzá; fölkapta, magához szorította és mig könnyei a gyermek arcába folytak, elhalmozta szenvedélyes, forró esókokkal:

— Kicsikém, facskám! Ne sirj, ne légy rossz. Anyukád meghal érted, ha akarod. Szép vagy Nácikám, gyönyörű vagy. Ne törődj semmivel. Te vagy nekem a világon a legszebb, a legdrágább, a leggyönyörűbb!

Náci kitepte magát anyja karjaiból és elfutott. Elbujt valahová, estig meg sem került.